

Publicatie Departement
Justitie (1798)

N. Olivier
(1823 - 1836)

A. Muller
(1836 - 1853)

C.C.E. d'Engelbronner
(1853 - 1857)

Jhr. W.A.C. de Jonge
(1857 - 1862)

A.J. Clant van der Mijll
(1862 - 1885)

Jhr. P.J. van Beijma
(1885 - 1904)

A.D.W. de Vries
(1904 - 1911)

H.D. Dresselhuys
(1911 - 1918)

J. Demmink (2002 - 2012)

J.G. Blom
(1918 - 1933)

J.P. de Meijere
(1933 - 1937)

J.R.M. van Angeren
(1937 - 1940)

J.C. Tenkink
(1945 - 1965)

A. Mulder
(1965 - 1978)

L. Oranje
(1978 - 1987)

G.J. van Dinter
(1987 - 1994)

J.J.H. Suyver
(1994 - 1996)

H.C.J.L. Borghouts
(1996 - 2002)

AFSCHEID SG MINISTERIE VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

'Onze samenwerking op Veiligheid en Justitie had het karakter van een prettig weerzien. We kenden elkaar nog uit onze Leidse studententijd en als ambtelijke collegae: jij op Justitie als directeur politie, ik op BZK als directeur-generaal openbare orde en veiligheid. Bij ons weerzien op Veiligheid en Justitie,

'Afscheid van een prettig weerzien op Veiligheid en Justitie'

in oktober 2010, waren er geen verrassingen. Met zo'n dertig jaar ervaring op dit departement, waarvan de laatste tien jaar als secretaris-generaal, ben je een rots in de branding. De afgelopen twee jaar heb ik dan ook dankbaar gebruik kunnen maken van je ruime kennis van en ervaring op vrijwel alle dossiers - vaak *lastige* dossiers - op het terrein van Veiligheid en Justitie. Verder ken je de organisatie, met al haar uitvoerende diensten, als je broekzak en weet je als geen ander hoe de hazen lopen in de Haagse politiek. Tel daarbij op je scherpe geest en je grote resultaatgerichtheid - die mij als Rotterdammer natuurlijk sterk aanspreekt - en je zult begrijpen, Joris, dat ik je niet graag zie vertrekken als secretaris-generaal van dit prachtige

departement. Jou kennende, denk ik echter dat we elkaar nog wel zullen tegenkomen - in welke (bestuurlijke) hoedanigheid dan ook. Je lijkt me bepaald niet het type om achter de geraniums plaats te nemen. Wel verwacht ik - en dat hoop ik ook van harte voor je - dat je nu meer tijd kunt vrijmaken voor enkele van je grote passies, zoals operabezoek, literatuur en genieten van culinaire genoegens. Voor dit moment zou ik willen zeggen: Joris, bedankt! Het ga je goed!'

Ivo Opstelten

Minister van Veiligheid en Justitie

'Van de drie decennia dat je op Justitie - later Veiligheid en Justitie - werkzaam bent geweest, heb ik je slechts twee jaar van nabij meegemaakt. Die periode was echter ruim voldoende, Joris, om onder de indruk te raken van je alerte, scherpe en vrijwel altijd goed getimed optreden als secretaris-generaal. Je opereerde

'Het departement, de ambtenaren, de bewindslieden - wie dat in het nieuwe kabinet ook zullen zijn - gaan je zeker missen!' '

graag op de achtergrond. Zelf hoefde je niet zo nodig in de schijnwerpers te staan. Als de bewindslieden maar optimaal konden functioneren - dáár was je hele reilen en zeilen altijd op gericht. Onze fietsen "uit de wind houden", zoals je dat noemde. Dat zag je als je belangrijkste taak - en daar was je goed in. Op basis van je enorme ervaring, je ijzersterke geheugen en een goed ontwikkeld *Fingerspitzengefühl*, zag je meestal tijdig aankomen uit welke hoek de storm zou gaan opsteken. Dat stelde je in staat om tijdig aan de bel te trekken, de minister en mij deskundig en *to the point* te adviseren over te nemen maatregelen, waardoor menig (dreigend) incident in een vroeg stadium

kon worden afgewend of beheerst. Je was zeker geen 'bemoeial' of *control freak*, maar als het echt belangrijk of spannend werd, stond je er altijd. Dat heb ik altijd heel knap gevonden. Met jouw vertrek valt een gigantisch brok ervaring en *know how* weg. Het departement, de ambtenaren, de bewindslieden - wie dat in het nieuwe kabinet ook zullen zijn - gaan je zeker missen!'

Fred Teeven

Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

'Ministers komen en gaan, de secretaris-generaal kent een langer bestaan. Maar ook daar komt ooit een einde aan, zoals thans voor Joris Demmink, bijna precies tien jaren na zijn benoeming. Daarmee is hij een van de langer zittende naoorlogse secretarissen-generaal op het ministerie van Justitie (want ik zie de naamsverandering van het departement niet

'Ministers komen en gaan, de SG kent een langer bestaan'

als functiewisseling van de SG). Dat wijst op zijn kwaliteiten en ik heb ook geen dag spijt gehad van zijn benoeming, maar er slechts plezier aan beleefd en voordeel van gehad.

De relatie tussen een minister en zijn SG is een bijzondere zeker op een departement als dat van Justitie. De afgelopen tien jaren zijn minder rustig geweest en dan heeft men slechts voordeel van een SG die de minister met raad en daad terzijde kan staan. Niet alleen zorgde hij dat het departement geen extra problemen schiep, maar in zijn vele jaren bij Justitie had hij de meeste problemen en crises al wel een keer voorbij zien komen, zodat hij uit ervaring kon adviseren. Want met Joris Demmink verdwijnt ook een van de laatste SG's die een groot deel van hun ambtelijke loopbaan hebben afgelegd

op het departement waarvoor zij verantwoordelijk zijn. Dat heeft onmiskenbaar voordelen als het gaat om institutioneel geheugen en kennis van departementale folklore of van die van aanverwante diensten en bestuursorganen. Maar het betekent ook dat zijn vertrek niet alleen een afscheid is van tien jaren als SG, maar ook van dertig jaren inzet en inspanning in dienst van Justitie. Dat verdient dank en erkenning van de vele verdienste. Dank ook voor de vele jaren van samenwerking en steun.

Tenslotte; het moet voor een oud directeur politie bij Justitie een rustig gevoel zijn dat hij bij zijn vertrek de politie daar weer achterlaat.'

Piet Hein Donner

Minister van Justitie 2002-2006

‘Dertig jaren zijn een lange tijd, maar Justitie is voor Joris Demmink nooit een sleetse routine geworden. Wel steeds meer een levensvervulling, al zal het savoueren nooit uit zijn leven verdwijnen, zijn existentiële prioriteit was de kwaliteit van de democratische rechtsstaat. Niet uit machtswellust, maar omdat dit tot op heden zijn

‘Prioriteit was de kwaliteit van de democratische rechtsstaat’

verantwoordelijkheid was beoordeelde hij kritisch wat hem werd voorgelegd. Spontaan en beargumenteerd gaf hij zijn adviezen aan bewindslieden, collega's en medewerkers. Wie daar last van had, moest zich afvragen of hij zelf wel sterk genoeg in zijn schoenen staat. Als hij gelijk kreeg triomfeerde hij niet, als de democratisch legitieme beslissing anders uitviel morde hij niet.

Zijn voorganger Albert Mulder - de eerste van de zes SG's die ik van nabij heb meegemaakt - zei het al aan Plein 2: een minister staat sterk als zijn ambtenaren sterk zijn, en ambtenaren staan sterk - bijvoorbeeld in het interdepartementale overleg - als hun minister sterk is. Joris was zo'n sterke ambtenaar, tot op heden; een uitstekende jurist uit de school van de rechtshistoricus Feenstra en dus geen dogmaticus, maar princi-

pieel op zoek naar zinvolle oplossingen voor de echte problemen. Zijn strategische concept was de rechtsstaat geworden, en zo hoort het ook te zijn bij Justitie. Eerder dan veel anderen zag hij de Europese dimensies, de relatie met het internationale fenomeen van migratie, de noodzaak niet alleen de wetgeving te ontwikkelen, maar ook executieve taken, waaronder die van de politie.

Joris Demmink verlaat Justitie. Dat is ingrijpend, zeker ook voor Joris zelf, wiens leven zo sterk door het werken voor Justitie bepaald is. Hij wilde niet dat er toespraken zouden zijn om dit te zeggen, waarom ook? Woorden verwaaien, dankbaarheid blijft.'

Ernst Hisch Ballin

Minister van Justitie 1989-1994 en 2006-2010

'Bij alle veranderingen is het belangrijk om koersvast te blijven; zeker als het om de rechtsstaat gaat'

Na 40 jaar in opeenvolgende functies betrokken te zijn geweest bij het bewaken van de rol van de rechtsstaat, gaat mr. Joris Demmink met pensioen. Sinds 2002 was hij secretaris-generaal van het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

Ter gelegenheid van zijn afscheid, bieden wij u een attentie aan, in de vorm van het *e-book* **Law and Justice: a Strategy Perspective**. Een passende attentie, want dit boek hebben we in hoge mate te danken aan Joris Demmink. Immers, hij was het die de samenstellers, Sam Muller en Stavros Zouridis, inspireerde hun gedachte te laten gaan over wie bepaalt de *strategie* in de ontwikkeling van de rechtsstaat?

Deze fascinerende vraag kwam aan de orde tijdens een interview met mr. Demmink ten behoeve van een andere bundel, **Law Scenarios to 2030**. Deze bundel bevat een grote hoeveelheid juridische toekomstscenario's, geformuleerd in 85 *think pieces*, bespiegelingen over juridische trends in verschillende rechtsgebieden, een tiental interviews met belangrijke beleids-

makers en 15 workshops met tal van actoren uit de rechtswetenschappen en rechtspleging, afkomstig uit de hele wereld.

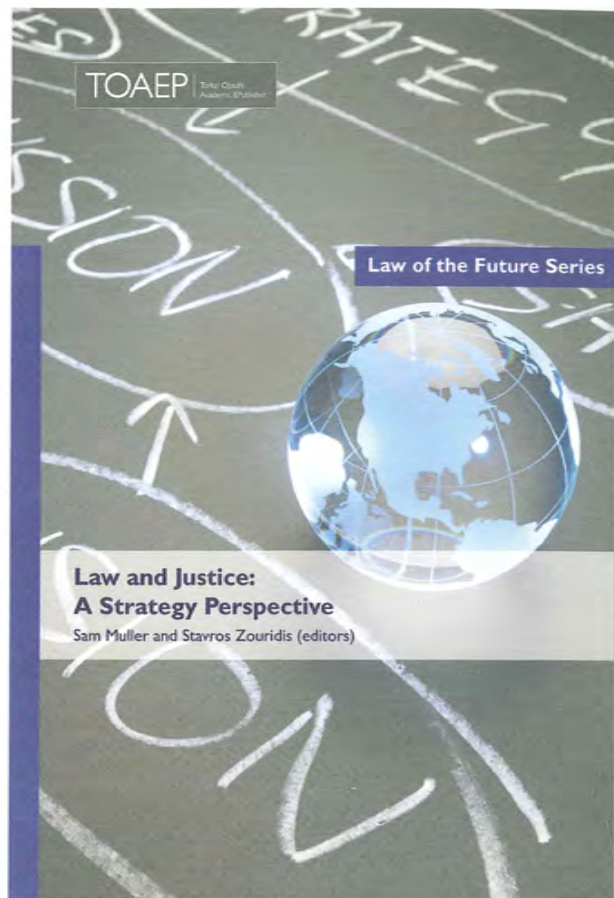
De opbrengst aan mogelijke toekomstscenario's was indrukwekkend. Maar wie bepaalt, in deze veelheid aan mogelijkheden, eigenlijk de *strategie*?

Het gesprek over deze vraag met mr. Demmink, met zijn lange staat van dienst binnen de Nederlandse justitie, bracht de samenstellers op het idee hierover een afzonderlijk boek uit te brengen.

Tal van vooraanstaande denkers en leiders uit de rechtspraak werd gevraagd na te denken over het begrip strategie binnen de rechtswetenschappen en justitie. Is er een strategie? En zo ja, wie *bepaalt* die? Hoe gaat dit in zijn werk?

Met deze bundel beogen de samenstellers een aanzet te geven tot het antwoord op de strategievraag.

Law and Justice: a Strategy Perspective wordt op 1 november officieel gepresenteerd tijdens het 2^e **Hiil Congres Law of the Future** in Den Haag. Als genodigde op het afscheid van mr. Joris Demmink, kunt u de bundel als e-book downloaden via de URL hieronder.

Wij danken u voor uw aanwezigheid en wensen u veel leesplezier!

Title: 'Law and Justice: A Strategy Perspective'

Editors: Sam Muller and Stavros Zouridis

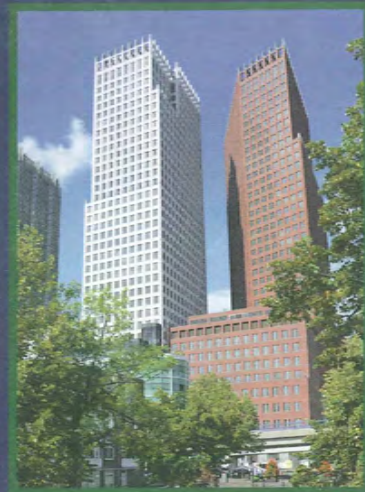
► Download e-book via:
<http://www.legal-tools.org/doc/ad86e7/>

Ministerie van Justitie
Plein 2, Den Haag
(1823 - 1979)

Ministerie van Veiligheid en Justitie
Schedeldoekshaven 100, Den Haag
(1979 - 2012)

Ministerie van Veiligheid en Justitie
Turfmarkt 147, Den Haag
(2013)